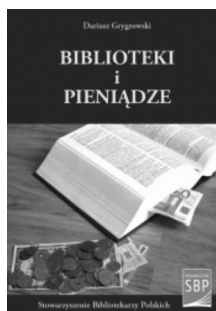

Przegląd literatury

Publikacje polskie

wybór i opracowanie Bożena Bogdańska

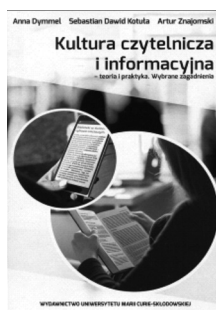
Biblioteki i pieniądze / Dariusz Grygowski. Warszawa: Wydawnictwo SBP, 2015. ISBN 978-83-64203-44-2.

Biblioteka to miejsce zapewniające bezpłatny dostęp do informacji i rozrywki, w którym jednak coraz więcej usług oferowanych jest za dokonaniem opłaty. Autor omawia, jak wygląda kwestia opłat bibliotecznych, jaki jest tego cel i granice, podaje przykładowe regulacje opłat w bibliotekach. Mówi, skąd i w jaki sposób zdobywać tzw. środki pozabudżetowe na działalność biblioteki (*library fundraising*), kim są przyjaciele bibliotek, filantropi, czym jest „adopcja” książek. Jak wygląda kwestia wykorzystania funduszy unijnych, rządowych programów wspierania bibliotek i fundacji tworzonych przez świat biznesu. Jak wykorzystywane są pozyskane środki. Jaka jest celowość i zasady prowadzenia analiz zwrotu nakładu z inwestowania w bibliotekę, których efektem jest dyskusyjne przeliczanie wartości usług bibliotecznych na jednostki monetarne oraz jak wygląda problem licencji udostępniania dokumentów, wynagradzania autorów książek wypożyczanych w bibliotekach (*public lending right*).

Książki w codziennym życiu Polaków. Raport z badania Polskiej Izby Książki „Kierunki i formy transformacji czytelnictwa w Polsce” / Janusz Kostecki, Izabela Anuszevska, Monika Ligęza, Michał Wysocki, Grzegorz Boguta, Paweł Kuczyński. Warszawa: Polska Izba Książki, 2015. ISBN 978-83-944165-0-8.

Dla zobrazowania stanu czytelnictwa w Polsce autorzy książki podjęli się metody badań ilościowych, zaprezentowali założenia i wyniki badania opinii we współpracy z Millward Brown. W raporcie zamieszczone zostały rezultaty prac, które wykonano przed badaniami terenowymi (przegląd badań sondażowych). Zastosowano kwestionariusze ankiet przystosowane do zbierania potrzebnych informacji na gruncie całego kraju. Zanalizowano stan czytelnictwa Polaków na przestrzeni lat 2010–2014. Podjęte badania jakościowe i marketingowe umożliwiły szerokie omówienie wyników badań, a także ujawnienie, które czynniki poprawiają stan polskiego czytelnictwa, a co przeszkadza i uniemożliwia dobre rezultaty.

Kultura czytelnicza i informacyjna – teoria i praktyka. Wybrane zagadnienia / Anna Dymmel, Sebastian Dawid Kotula, Artur Znamojski. Lublin: Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, 2015. ISBN 978-83-7784-686-5.

Autorzy książki analizują współczesną kulturę czytelniczą i informacyjną oraz jej problemy. Pytają, kim jest czytelnik/odbiorca surfujący w dobie cyfrowej. Podają wyniki przeprowadzonego sondażu. Odwołują się do innych pokrewnych dziedzin nauk. Proponują konkretne działania w zakresie krzewienia kultury czytelniczej i informacyjnej (ze scenariuszami zajęć). Pokazują, jak korzystać z dobrodziejstw nowych technologii, np. z oprogramowania *open source*. Prezentują także zagadnienia z obszaru tradycyjnych źródeł informacji.

Kultura oceny w bibliotekach. Obszary, modele i metody badań jakości zasobów oraz usług biblioteczno-informacyjnych / Ewa Głowacka. Toruń: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, 2015. ISBN 978-83-231-3501-2.

Autorka książki tłumaczy, dlaczego ewaluacja stała się niezbędnym elementem zarządzania, jakimi metodami i modelami oceniać pracę w bibliotece, jakie stosować badania jakości usług bibliotecznoinformacyjnych i jaki jest wpływ badań na otoczenie społecznoekonomiczne. To pionierska praca na gruncie polskim w zakresie kultury oceny. Niezbędna dla osób odpowiedzialnych za badanie efektów działania poszczególnych placówek bibliotecznych i większych ich grup.

Zarządzanie kompetencjami. Perspektywa firmowa i osobista / Grzegorz Filipowicz. Warszawa: Wolters Kluwer Polska, 2016. ISBN 9788326498343.

W książce w sposób kompleksowy zostały omówione najważniejsze zagadnienia związane z badaniem kompetencji zawodowych oraz sposobami ich rozwijania. Opisano także takie zagadnienia, jak: budowanie i wdrażanie systemu zarządzania kompetencjami, kompetencyjne opisy stanowisk, rekrutacja i selekcja pracowników pod kątem kompetencji, szkolenia i rozwój potencjału zawodowego pracowników, zarządzanie talentami oraz budowanie ścieżek kariery. Zamieszczono informacje i wskazówki dotyczące tego, jak budować i wdrażać systemy zarządzania kompetencjami oraz w jaki sposób rozwój kompetencji przyczynia się do wzrostu efektywności pracowników. Sami pracownicy natomiast mogą być zainteresowani zagadnieniami związanymi z rozwojem i karierą zawodową. Wszystkich powinno zaciekawiać nowoczesne widzenie organizacji, w której paradygmat rozwoju i efektywności decyduje o niemal wszystkich aspektach funkcjonowania.

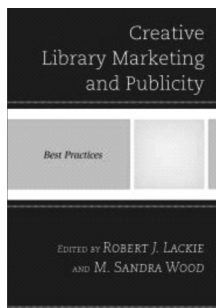

Zarządzanie zasobami niematerialnymi bibliotek w społeczeństwie wiedzy / red. Maja Wojciechowska. Warszawa: Wydawnictwo SBR, 2016. ISBN 978-83-64203-64-0.

Autorzy referatów przedstawionych w książce starają się odpowiedzieć na pytanie, w jaki sposób właściwie wykorzystać teorię zasobową w praktyce bibliotecznej, kim jest *secret client*, w jaki sposób zarządzać kapitałem ludzkim we współczesnej bibliotece, jakie są sposoby rozwiązywania konfliktów personalnych i sporów pracowniczych w bibliotece, czy i jak biblioteki otwierają się na grupy ludzi? Omówione zostały tu wybrane biblioteki polskie w kontekście właściwego kształtowania wizerunku i zarządzania marką na tle innych bibliotek.

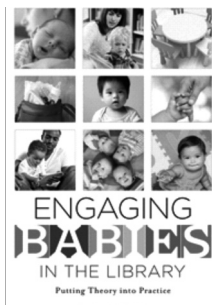
Publikacje zagraniczne

wybór i opracowanie Bożena Bogdańska

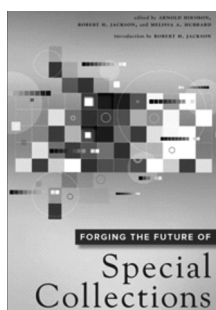
Creative Library Marketing and Publicity: Best Practices (Best Practices in Library Services) / Robert J. Lackie, M. Sandra Wood. London: Rowman & Littlefield Publishers, 2015. ISBN 978-1442254213.

Każdy z przedstawionych w książce scenariuszy opisuje udane działania bibliotek w zakresie marketingu, budowania marki i promowania usług bibliotecznych, dostarczając ważnych informacji na temat planowania, współczesnych narzędzi promocyjnych oraz narzędzi oceny skuteczności działań. Co ważne, opisywane działania mają szerokie zastosowanie w różnych rodzajach działalności, będą więc pomocne w promowaniu działań we własnej bibliotece, staną się inspiracją dla tworzenia programów rozwoju bibliotek oraz konstruowania własnych, unikalnych narzędzi wspierania jej pracy oraz promocji.

Engaging babies in the library: putting theory into practice/ Debra J. Knoll. Chicago: American Library Association, 2016. ISBN 978-0-8389-1434-2.

Wiele bibliotek publicznych stopniowo przekształca się dziś w centra edukacyjne dla niemowląt, małych dzieci i przedszkolaków. Książka prezentuje narzędzia, które mogą przyczynić się do przekształcania bibliotek w miejsca służące kształcącej zabawie. Skupiając się na sposobach zapewnienia wysokiej jakości usług bibliotecznych skierowanych do dzieci, lektura książki zapewnia wartościowe rozważania nad sprostaniem fizycznym, emocjonalnym i intelektualnym oraz społecznym potrzebom dzieci w kontekście ich uczestnictwa w życiu bibliotek.

Forging the future of special collections / red. Arnold Hirshon, Robert H. Jackson, and Melissa Hubbard; introduction by Robert H. Jackson. Chicago: ALA Neal-Schuman, 2016. ISBN 978-0-8389-1386-4.

W przeszłości tzw. kolekcje specjalne uważane były i traktowane jako ekskluzywne i cenne niedostępne materiały. W ciągu ostatnich lat podejście do zbiorów specjalnych uległo transformacji. Jest to wynikiem postępującej digitalizacji oraz wysiłków podejmowanych w celu uczynienia z nich bardziej widocznych i dostępnych zasobów edukacyjnych. Współcześnie biblioteki muszą podjąć zdecydowane działania, które pozwoliłyby na wykorzystanie i włączenie się w ten trend. Opierając się na opiniach światowej klasy ekspertów, wykładowców uniwersyteckich, sprzedawców książek, kolekcjonerów oraz darczyńców bibliotek, w książce opisano najważniejsze aspekty funkcjonowania systemu edukacji oraz prawdopodobne scenariusze rozwoju dla zbiorów kolekcji specjalnych.

Laying the Foundation: Digital Humanities in Academic Libraries/ red. John. W. White, Heather Gilbert. West Lafayette: Purdue University Press, 2016. ISBN 978-1557537393.

W książce dokonano analizy roli biblioteki w rozwoju, wdrażaniu i zarządzaniu udanymi projektami cyfrowymi z zakresu nauk humanistycznych. Zwraca się w niej szczególną uwagę na rolę bibliotekarzy w budowaniu trwałych programów. Biblioteki akademickie są ważnymi ogniwami badań i rozwoju technologii i jako takie stanowią dobrą bazę dla rozwoju cyfrowych form kształcenia. Jednak wdrażanie projektów z zakresu nauk humanistycznych wymaga dogłębnego poznania posiadanych zasobów oraz dostępnych narzędzi analizy. Wbudowanie cyfrowego kształcenia do istniejących form funkcjonowania bibliotek wymaga zmiany roli i wizerunku bibliotek i bibliotekarzy. W wielu wypadkach wymaga to rozszerzenia obowiązków i kompetencji z zakresu kolektywnego nauczania oraz zarządzania zasobami cyfrowymi.

Technology-Centered Academic Library Partnerships and Collaborations/ Brian Doherty. Hershey: IGI Global Disseminator of Knowledge, 2016. ISBN 978-1522503231.

Wobec zmieniających się potrzeb społeczeństwa wiele instytucji akademickich musi podjąć walkę o coraz bardziej skąpe zasoby finansowe. Do tej pory biblioteki stanowiły centrum życia akademickiego. Dosłownie i w przenośni tworzyły jego centralny, najważniejszy punkt. Obecne cięcia budżetowe zmuszają je do poszukiwania nowych szans współpracy i źródeł dochodów, które pozwoliłyby im na dalsze świadczenie usług i wspieranie pracy studentów oraz kadry akademickiej. Książka opisuje inicjatywy podejmowane przez bibliotekarzy akademickich z różnymi partnerami w celu dalszego świadczenia usług dla ich czytelników, ze szczególnym uwzględnieniem cyfrowych narzędzi podejmowania ww. współpracy. Opisując wyniki badań nad różnymi formami współpracy oraz porozumieniami instytucjonalnymi, pokazując także korzyści z nich płynące, książka ta stanowi ważną pozycję dla bibliotekarzy, naukowców, kadry zarządzającej oraz specjalistów z zakresu informacji naukowej.